4278

4278

upp 1748

M O C

CUDOWNA SPRAWIEDLIWOSCI BOSKIEY,
w Znaku N. KRZYZA Nayznacznieyſza

Z N A L E Z I O N A.

Oraz partycypácyá tey Mocy przy Krzyżu, Sędziowſkiey Powadze

N A P O W I T A N I U

Sprawiedliwości Polſkiey VICE-REIOW,

JASNIE OSWIECONEGO

Trybunału Koronnego

Jaśnie Wielmożnych, Wielmożnych

DEPUTATOW SĘDZIOW,

w Dzień Uroczyſtości Znalezienia N. KRZYZA,
W Kościele Lubelſkim Kaznodźieyſkim, Fundacyi Kazimierza Wielkiego Polſkiego Krola, publicznie z Ambony

P R Z Y Z N A N A.

A potym za dozwoleniem Zwierzchności Duchowney,
w mocną Protekcyą Tegoż J. O Trybunału Koronnego Lubelſkiego, Utriuſq; Collegii

DEPUTATOW SĘDZIOW

O D D A N A.

Przez X. Jacka Maiewſkiego, S.T.L. Philozof: Proffeſſ: w Kościele Lubelſkim Zakonu Kaznodzieyſkiego Ordynáryuſza.

J.W.Imć Roku, ktorego BOG Zaſtępow Mocarſtwa y Potencye przeciwne Narodowi Ludzkiemu na Krzyżu zwalczył, 1748.

J.W.Imć

w LUBLINIE
Drukarni J. K. Mci Colleg: Soc: JESU.

J.W.Imć

BIBL. N.P.-CL.
NR. INW. 5/213
SYGN. 3622

JASNIE WIELMOZNY y NAYPRZEWIELEBNIEYSZY

Jmć X. ALEXANDER GEMBART,

KANONIK GNIEZNIN: DZIEKAN y OFFICYAŁ KALISKI,
TRYBUNAŁU KORONNEGO
PREZYDENT.

JASNIE WIELMOZNY.

Jmć P. MICHAŁ

Z GRODKOWA

ŁOS,

KASZTELAN KAMIENIECKI, ROTHMISTRZ J.K.M. y Rzplt:
TRYBUNAŁU KORONNEGO
MARSZAŁEK.

COLLEGIUM DUCHOWNE.

Z Kapituły Gnieźnińskiey.

J.W. Imć X. ALEXANDER KOŁUCKI, Kanonik Gnieźnińſki, Vice PREZYDENT Trybunału Koronnego.

Z Kapituły Lwowſkiey,

J.W. Imć X. FRYDERYK NIEMIERYCZ, Kanonik Lwowſki.

Z Kapituły Krakowſkiey.

J.W. Imć X. JERZY MIROSZEWSKI, Kuſtoſz Koronny.
J.W. Imć X. ANTONI OSTROWSKI, Kanonik Krakowſki.

Z Kapituły Kuiawſkiey.

J.W. Imć X. JOZEF STRZELECKI, Kanonik Kuiawſki.

Z Kapituły Poznańſkiey.

J.W. Imć X. STANISŁAW Mzura WOLSKI, Kanonik Poznańſki.

Z Kapituły Płockiey.

J.W. Imć X. PAWEŁ SZCZUKA, Kuſtoſz Płocki.

Z Kapituły Łuckiey.

J.W. Imć X. JOZEF GOŁUCHOWSKI, Dziekan y Officyał Kiiowſki, Kanonik Łucki.

Z Kapituły Przemyſkiey.

J.W. Im X. ADAM PAWEŁ ze Stadnik STADNICKI, Kano: Przem.

Z Kapituły Chełmſkiey.

J.W. Imć X. ANTONI z Rudy ná Popłáwie POPŁAWSKI, Dziekan Chełmſki, Kanonik Przemyſki.

Z Kapituły Kiiowſkiey.

J.W. Imć X. JOZEF WYZDGA, Kanonik Kiiowſki.

Z Kapituły Kamienieckiey.

J.W.Imć X. STEFAN HUMIECKI, Kanonik Kamieniecki.

COLLEGIUM SWIECKIE.

Z Woiewodztwa Krakowskiego.

J.W.Imć P. MARCIN z Brzezia RUSOCKI, Pułkownik Woysk I. K. Mci.

J.W.Imć P. ADAM IGNACY TRZEBINSKI, Podstoli Krasnostaw.

Z Xięstwa Oświecimskiego.

J.W.Imć P. MICHAŁ Werycha DAROWSKI, Łowczy Trębowelski, Sędzia Grodzki Oświecimski.

Z Woiewodztwa Sieradzkiego.

J.W.Imć P. PIOTR Zbigniew KAMOCKI, Burgrabia Piotrkowski.

Z Ziemi Wieluńskiey.

J.W.Imć P. PAWEŁ z Kraszkowicz ŁASZOWSKI, Podczaszy Inowrocławski

Z Woiewodztwa Łęczyckiego.

J.W Imć P. KAZIMIERZ z Brátoszewic BRATOSZEWSKI, Łowczy y Sędziá Grodzki Gostyński.

J.W.Imć P. IAN Szaryusz z Remiszewic STOKOWSKI, Miecznik Łęczycki.

Z Woiewodztwa Kiiowskiego.

J.W.Imć P. IAN na Starosielcach JAKUBOWSKI, Podczaszy Zytomirski.

J.W.Imć P. MACIEY ná Trypolu Trypolski, Podsędek Kiiowski.

Z Woiewodztwa Podolskiego.

J.W.Imć P. IGNACY SZUMANCZEWSKI, Cześnik Podolski.

Z Woiewodztwa Płockiego.

J.W.Imć P. TEODOR SZYDŁOWSKI, Podstoli Płocki, Sędziá Grodzki Warszawski.

J.W. Imć P. JAKUB JOZEF SOKOLNICKI, Woyski, y Pisarz Grodzki Płocki.

Z Xięstwa Mazowieckiego. Z Ziemi Liwskiey.

J.W.Imć P. JAN CIESZKOWSKI, Kasztelanic Liwski, Kapitan Gwardyi I.K.Mci.

Z Ziemi Nurskiey.

J.W.Imć P. STANISŁAW GASIOROWSKI, Podstoli Nurski, Sędzia Grodzki Zakroczymski.

Z Woiewodztwa Podlaskiego. Z Ziemi Mielnickiey.

J.W.Imć P. IAN STANISŁAW NOWOSIELSKI, Starosta Łukow:

Z Ziemi Drohickiey.

J.W.Imć P. IAN z Krzywicy WAZ, Cześnik Drohicki.

Z Woiewodztwa Malborskiego.

J W Imć P. IAN CHRYZOSTOM KRAIEWSKI, Podczaſ: Ciech.

J.W.Imć P. ANDRZEY KCZEWSKI, Sędzia Ziemi Malborskiey.

Do J.O. Trybunału Koronnego JJ.WW. Utriusq; Collegii DEPUTATOW, Panow y Dobrodzieiow.

Gdyby nie z depredykácyą Krzyża Jezusowego cudowney mocy, nigdybym inaczey nieważył się raz ná Kaznodzieyskiey Ambonie, teraz powtornie z temi foliátami w konspekcie Waszym stawáć. J.O. Trybunału Utriusq; Collegii Deputaci Panowie y Dobrodzieie. *Samá się nieudolność rozumu sadzi, że ná luitę wstydu bydź skaráná powinna; kiedy na publiczne świátło takie wynosi* partus, *z ktoremi przyzwoiciey by było* in latibulis *niewiádomośći zostać. Lecz tym bardziey surowszey sprawiedliwośći kondemnaty by godna, ściśle ná Kaznodzieiow od Doktora Narodow włożoná obligacyá:* Prædicamus JESUM Christum & hunc Crucifixum: *Gdyby w opieszałey exekucyi swoiey iákiey miałá podpaść censurze. Co iednák słuszná, to iá* libere *wyznawam, ze y mnie ták* ab argumenti difficultate, *ták y J.O. Trybunału* Majestate, *naylepiey wiádoma sobie rozumu słabość odwodziłá, zawczasu dobrze trutynowána reflexya,* audacia temeritatis est filia: Durior & judex me sibi nullus adest: *Więcey iednák mogłá, y wymogłá ták tegoż argumentu* exobjecti dignitate *do mowieniá ułożoná materyá, iákoy Wasza J.O.T.K.JJ. WW DEPUTACI, wrodzoná Pańskim Osobom Klemencyá, żeby nie tylko w konspekcie Waszym o N. Krzyżu mowić, ále y to com* debili *powiedziáł* spiritu, *Pańska Wasza* animatus *protekcya pod Wielkich Imion zászczytem, Polskiemu prezentowáć świátu. Słuszná á żeby Polskiemu świátu prezentowána byłá chwáła N. Krzyża z osobliwszey dobroci Naywyższego ręki* in visceribus Regni *lokowaná, ktory N. Krzyż przy personálney bytnośći swoiey Kazimierz Krol Polski, niewiem czy niżey, ukoronowana głowa, iák przyrzadko widziánym w Majestátach nábożeństwie, upokorzonym adorowáł sercem! Ktory przykładem tego Pána, tak wiele Wielkich Hetmánow, w swoiey zawsze pobożney y sczodrobliwey trzymáło y trzymáią mánutencyi Ktory przy Protektorá godnośći, Jan Odrowąż Pieniazek Woiewoda Sieradzki, Marszałek T. K. Marcin Zamoyski Podskarbi W. Kor. przy rownym konserwatorow honorze. Tomasz Stoinski Biskup Likopaliiski, Suffrogan y Officyáł Generálny Chełmski Deputat T. K. Stanisław Szembek Kanonik*

Krako-

Krakowſki, tákże Deputat J.K. Franciſzek Stoiński Sędziá Ziemſki Lubelſki oſobliwſzym promowowáli, y Tychże Imion y ſławy Dziedzicy promowuia honorem, nabożeńſtwem, ſzczodrobliwośćią. Y to za tym nayſłuſznieyſza, żeby pod mocną Protekcyą Waſza J.O. T.K. JJ.WW. DEPUTACI, taż ſamá byłá w Polſkim świecie N. Krzyżá przymnożoná Chwała. Y owſzem Was ſamych JJ.WW. Miłościwi Panowie y Dobrodzieie, Krzyża Chwáłá z Imion Waſzych ſławą w gorę poydzie, kiedy z tylu Prześwietnych Kapituł, Woiewodztw, Ziem, y Powiátow práwdziwie Boſką wybrani ręką, poniesiecie Páńſkiemi rękami ſignum Crucis in nationes; *w nieśmiertelną pod tym znakiem ſławę ſwoię zapiſuiąc Imion godność. Niechciałbym, áni śmiáłbym* præterire (*co* venerabundo *muſzę uczynić* ſilentio) *żebym káżdego z oſobná,* pro modulo meo *nie uádorował Wielkiego JJ. WW. DEPUTATOW Imieniá: exkuzować mnie iednák muśi w Dobrociach Páńſkich, prawdziwie tey materyi, właśnie rowna morzu* vaſtitas. *Choćbym ſię álbowiem, nie* Phàetonteo auſu, Icarea temeritate, *chciał przy Zakonney ſzczyrośći rzetelną nie* fuco adulationis *podeyrzaną przyſłużyć prawdą, boię ſię ták* Phàétontis, *iák* Icari extra fabulas lapſum! *Co prawda przecię to ſłuſzná po Kaznodzieyſku, nie po Orátorycznemu przyznać. Ześ J.O. Trybunále* Potenti Altiſſimi dextera *do partycypácyi mocy Boſkiey ſpráwiedliwośći przy Krzyżu wybrány, y ná tym Vice-Reyſkiey godnośći lokowány Tronie. Albowiem wſzyſczy w tym J.O. Trybunále DEPUTACI SĘDZIOWIE, ieſteście* Magni Conſilii Angeli *zdrową radą przy publicznych wypiaſtowániu Fortunach Oyczyzny Synow, Oyczyzny ſamey piáſtuiący całość. Wſzyſcy przy Prezydenckim ALEXANDRA, przy Marſzáłkowſkim MICHAŁA Imieniach,* admiranda dexteritate litigantium jura *facilituiecie, konwinkuiecie rácyámi, ułatwiácie powagą. Kompendyuiąc* in nucleo Iliadem; *Tę y poſkończoney ſwoiey Deputackiey Funkcyi zoſtawicie* ſeræ poſteritati *Imion ſwoich ſławę: Zeście* Pacificatores Civium, Summa legum, in ſum no *wſzyſcy SĘDZIOWIE DEPUTACI. W tak mocne Páńſkie ręce; Boſką ná ziemi moc maiące,* Imago magni Tonantis eſt quisquis Vindex ſcelerum, *moc cudowną ſprawiedliwośći Boſkiey w Krzyżu uczynioną deponuię. Znicomylnym prognoſtykiem, że przy Znalezieniu N. Krzyżá pokazána moc ſprawiedliwośći Waſzey ná ziemi, po teraźnieyſzych pracach, y około poſpolitych fortun fatygach, żnaypierwſzych Honorow potká Was exaltacya, y wnich mocno lokowáć będzie, Zyczy przy głębokiey ſubmiſſyi.*

J.O. Trybunału JJ.WW. DEPUTATOW, PANOW y DOBRODZIEIOW.

Nayniżſzy Sługa
X.J.M.S.T.L.P.P.K.O.Z.K.

K A Z A N I E.

Scimus quia à DEO veniſti: Nemo enim poteſt hæc ſigna facere quæ tu facis, niſi fuerit DEUS cum eo.

Joan: 3tio.

Nak w Cudach, Cudowne ſprawy Boſkie w Znakach, z przynależytą ręki Naywyżſzego dzieł admiracyą, Ewangeliczne dziſiay publikować obliguie prawo J.O. Trybunale. Co to za Cud! że Znak nayznacznieyſzych Boſkiey Wſzechmocności cudow, cudownie ná tym tu mieyſcu z Cudámi gdy z Bogiem ſtanął? Stanął gościną u nas Braci ſwoich N. Jędrzey Dominikan Biſkup Kiiowſki; ſtanął z tym Nayświętſzym KRZYZEM: Odieżdza gość Prałat, Krzyż u nas domownikiem zoſtaie, z wiádomym y oſobliwym cudem; ná ktory uczyniony w ſobie patrzały iák wryte z podziwieniem, padſzy przed Kościołem ná kolana konie, ktore ten nieoſzacowany Skarb przywiozły z Kiiowa, cudem zatrzymane, z Lublina niewywiozły. *Animalia ibant & revertebantur.* Na co z Extatycznym práwie podziwieniem pátrząc tyſiącami niegdy liczeni ſami Obywatele Katolicy w Lublinie, zgodnymi wołali głoſami: *Signa & mirabilia fecit apud me DEUS excelſus.* Cuda daley rodziły Cuda? *Magna & mirabilia*

Simon Okolſki in ſerie Epiſc: Kiiov. en.

A.D. 1420.

Ezech: 1me

Dan: 3tio.

Apoc: 15. *bilia ſunt.* Dzieli wſpomniony Biſkup Krzyż przywiezio-
Hier: 36. ny z ſobą oſtrym dłotem *ſcidit illud ſcalpello:* A żeby przy tym wydziále nie ná iednym mieyſcu lubo rożna, ále rowna N. Krzyża znaydowáłá ſię ádoracya, znaydowála wraz przy nim Niebieſkich faworow exdiwizyá. Ale że ſię BOGU ten niepodobał rozdział; Cudem u Ekklezyaſtyka zapiſaną ztwierdza prawdę: *Qui ſcindit ligna vulnerabitur*
Eccl: 10. *ab eis,* kiedy toż ſamo żelázo dzielącemu dzieli y przebiia wſkroś rękę. Ktora potym za uczynionym *votum* zoſtawienia wraz obudwu części ná mieyſcu cudownie naznaczonym od BOGA, zoſtała zdrową.

Paulus Ruſz l MgrO. P. l. b 3 pag. 2. de mir: S. Crucis Lub.

Edita Pontificem miracula cælitus urgent
Ut Crucis hoc maneat portio vera loco.
Asportare cupit quoties, aut ſcindere terno
Hoc toties ultrix pæna relicta vetat.
Ergo nec totum licuit, nec demere partem,
Hic ſors dante DEO tota relicta manet.

Cuda daley, czyli cudowne Boſkie ſprawy przez znak N. uczynione Krzyża ſłuſzná by liczyć iak z Regeſtru, gdy by mnie od tego Kaznodzieyſká nieodwiodłá praktyka! Bardziey iednák Swiętey ſłucham Ewangelii; iák poſpolitego y niepoſpolitego zwyczaiu. *Nemo poteſt hæc ſigna fa-*
A. D. 1710. *cere,* Jak Krzyż Nayświętſzy, ktore niedawne w Lublinie widziáły wieki lub przy ſtrachu! Kiedy Lubelſkim
Deut: 4. Obywátelom. *Oſtendit DEUS ignem maximum,* nie iuż ze
Jud. 6. ſkały iak niegdy zaięty *aſcendit ignis de petra.* Ale z twardſzego w uporze ſwoim niż kamień Zydoſtwa: Nie pomogły wyláne łzy; nie zagaſiły obfite w ratunku powodzi, bo ten pożar y przeciwny ſobie ná ten czas zwalczył element:
Sap. 16. *Quæ omnia extingvit plus ignis in aqua valebat.* Samą tylko cudowną mocą tego N. Krzyża, nie tylko w ten czas,
Num. 11. ále po tylekroć razy *abſorptus eſt ignis.* Jakże te lubo tak wielkie Cuda od ſamego tylko Krzyża znáku pochodzić nie miáły, kiedy oſobliwe znaki zoſtáwione ná Krzyżu, cudowney mocy Boſkiey oczom naſzym prezentuią znáki. *Nemo poteſt hæc ſigna facere niſi fuerit DEUS cum eo.* Uboſtwioná Krew ktora Krzyż obficie zlałá; przybite do Krzyża wraz BOGA y Człowieka CHRYSTUSA Ciało; Tę
D Thomas dlá tych znákow *Ex contactu Corporis Chriſti, & ex hoc*
3 p. q. 25. a. 4 *quod ejus Sangvine ſit perfuſa:* Powſzechnego Kościoła

władzą

władzą Krzyżowi naznaczyły adorácyą; ktorá od nas rozumnego ſtworzeniá ſamemu należy BOGU! *Scimus quia à DEO veniſti.* Nie tylko pełne wprzody wzgardy ále przytym y przeklęctwa Drzewo *maledictus à DEO qui pen-* Deut: 21.
det in ligno, Odmienną lecz tym ſamym cudowną niepoiętych ſpraw Boſkich elekcyą; ná wſparcie Maieſtátow, ná ozdobę Krolewſkich głow, w Ceſarſkich, Krolewſkich Koronach, w Xiążęcych Mitrach ná froncie naywyżſzey ſtawione y wymieſione Magnificencyi *Crux Regum magnificen-* Chriſoſt.
tia. Nie tylko ziemſką (bo to mnieyſza) ále Boſką, náſobie moc y Maieſtat prezentuie, w tym álbowiem znáku zbior nayznácznieyſzych Boſkich cudow ſama Naywyżſzego
Deut: 5. pokazuie ręka: *Dominus DEUS Majeſtatem, & magnitudinem oſtendit.* Jakże Ewangeliczney nie wnieść illacyi o tobie N. Krzyżu: *Scimus quia à DEO veniſti: Nemo enim poteſt* Joan: 3tio.
hæc ſigna facere quæ tu facis niſi fuerit DEUS cum eo.

A kto wątpił kiedy także o każdym dopieroż oteraźnieyſzym J. O. Trybunále Koronnym [uchoway Boże] miałby wątpić; że y ten od BOGA, z cudownymi mocy Boſkiey nie przyſzedł znákami? Przyſzedł mowię oſobliwie dziś przed znak Boſki, Znak Krzyża *In ſanctitate &* Lucæ 1.
juſtitia coram ipſo. Ná przybycie tey od ſamego BOGA niżſzey, po ziemſkim Monarchy naſzego Maieſtacie w Oyczyźnie naſzey Naywyżſzey; Z Nieba ná ziemi Boſką mocą autoryzowáney Jurysdykcyi (*neq; enim eſt poteſtas* Rom: 13.
niſi à DEO) BOG ſam w poſrzodku wybranych Sędziow ſtanął: *DEUS ſtetit in Synagoga Deorum.* Stanął JEZUS Pſal: 81.
z Krzyżem ſwoim, bo z odebránemi ná Krzyżu Ranámi: *ſtetit JESUS in medio eorum: oſtendit eis manus & latus.* Sta- Joan. 20.
nął mowię z Krzyżem! Stoi przy tym ſentymencie prawdy, złotych ust Patron gdy ták mowi: *Demonſtrat efficaci-* Chriſoſt.
am Crucis per quam ſolvit omnia triſtia, & contulit nobis omnia bona. Stanął w poſrzodku Uczniow, ſtánął w poſrzodku Sędziow JEZUS, według nieodmienney Pańſkiego ſłowa ſwoiego deklarácyi: *ſedebitis judicantes.* Zeby ſię Matth: 19.
przy BOGU, żeby przy naywyżſzym wſzyſtkich Sądow Prezydencie. *Fons Sapientiæ Dei Verbum Præſidens in ex-* S. Thomas
celſis. Zeby przy naypierwſzym ſwoim Sędzim, ktoremu in Epiſt. ad
abſolutną władzą Oycowſka zdałá ręka: *Pater omne judici-* Urbanum.
um dedit Filio. Kiedy nic inſza ná *ultimæ inſtantiæ* Trybu- Joan: 5.

nale,

nále, tylko Krzyża Marſzálkować będzie laſka. *Tunc pa-*
Math:24. *rebit ſignum Filii Hominis,* Uczniowie czyli raczey Depu-
towáni zoſtáli Sędziowie, nie inſzą, ná effektuácyą, tey po-
wagi moc náznacza CHRYSTUS tylko Krzyżá! *Stetit in*
medio eorum: oſtendit latus: Demonſtrat efficaciam Crucis.
Obok z BOGIEM nieomylnie, y owſzem nierozdźielni Ser-
ca JEZUSOWEGO Kompáni Sędziowie kiedy przy Krzy-
żu, *Oſtendit latus: Demonſtrat Crucis efficaciam.* Sam BOG
Dominus vitæ & necis, PAN abſolutny życiá y śmierci! Po-
dzielił tę abſolutną, tę Páńſką, władzą, miedzy Was JJ.
WW. Pánowie *vitæ & necis Arbitri.* Mocą, tą prawdzi-
wie Boſką, y życiá, y śmierci w rękach Waſzych położo-
ne Znáki. *Nemo poteſt hæc ſigna facere, niſi fuerit DEUS*
cum eo. Sam BOG y Człowiek Tron Kroleſtwa ſwoiego
Hym:Eccl: ná Krzyżu założył. *Regnavit à Ligno DEUS:* Tenże ſam
BOG przy Vice-Reyſkiey w Koronie Polſkiey godności
nie ná inſzym chce Was lokowáć tronie iák ná Krzyżu.
Joan:Chri- *Crux magnum Sacramentum, magna potentia, excelſa altitu-*
ſoſt hom.2. *do.* Sam BOG nieuſpokoione ná Niebie y Ziemi, między
in Symb.
Aniołami y ludźmi, uſtáwiczne dyſſenſye, tym tylko iedy-
Ad Coloſſ:1. nym uſpokoił Znákiem: *Pacificans omnia per Sangvinem*
Crucis ejus ſive quæ in terris, ſive quæ in cælis ſunt: Tenże
ſam Pacyfikátor nie przez co inſzego chce áżebyście JJ.
WW. Sędziowie pokoy między rozrożnionemi czynili
ſtronámi, tylko tym, álbo przy tym Znaku: *Clangor vi-*
Num. 23. *ctoriæ Regis in illo.*

Statut Polſki, ſkutek y koniec poſtánowioney w Oy-
czyźnie Trybunału władzy, w ten ſpoſob opiſał: *Ut hu-*
mana arceatur audacia, & inter improbos innocentia ſecurita-
te lætetur. Gdzie ſię znáydzie ta dlá niewinności beſpie-
czność, ieżeli nie w Trybunále przy Krzyżu, tym ſamym
przy BOGU? Tu álbowiem nayſłuſzniey przyznać: *In*
Mich. 5. *ſublimitate ſecuritas.* Ktora ieżeli ná iákim fundamencie
gruntowniey przy ſprawiedliwych polega radach y konfe-
rencyách, náyoſobliwiey ná zaczętey od Krzyżá radzie, na
zkonkludowáney przy Krzyżu konferencyi. Od Krzyża
álbowiem (ták S. Chryzolog radzi) nayzdrowſza rada: *Crux*
juſtorum conſiliarius. Te wſzyſtkie ználezione w Krzyżu,
z Krzyżem połączone Sprawiedliwości znaki, nie maiąſz
z ſamym BOGIEM złączeniá? Nie maiąſz od BOGA ſa-
mego

megó dependencyi? Ták ieſt! Y N. Krzyż tu w Lubli-
nie, y J.O. Trybunál w tymże Krolewſkim Mieście od BO-
GA y zawſze z BOGIEM! *Scimus quia à DEO veniſti.* Przy
tey bym iuż ſtanął práwdźie; ále mnie czy cuda, czy znaki
ieſzcze trudnią, y w dalſzą, prowadzą, o ſobie indagacyą?
Nemo poteſt hæc ſigna facere quæ tu facis, niſi fuerit DEUS
cum eo? Maſz to bydź Cud, álbo cudowny Znak, że ſpra-
wiedliwość świętá przy BOGU y z Bogiem, gdy z Krzy-
żem, y przy Krzyżu?

Wiem że rożne w Piśmie pełne cudow znayduią
ſię Figury, ktore cudowną moc N. znaczyły Krzyża. Rzekł
by kto, że Patryárcha Jakob o ſwoim kiiu doſzedł ták
wielkiey Fortuny, iák ſam o niey czyni relácyą: *In bacu-*
lo meo tranſivi Jordanem, & ecce cum duabus turmis regredi- *Gen. 32.*
or. Fortuny tey multyplikacyá z figury Krzyża: *Baculus*
Patriarchæ Jacob Figura Crucis. Tryumfuią, z Amaleci-
tow ná puſzczy Izráelitowie; zwycięſtwo z rąk Moyżeſza *Andr: Cre-*
tenſ.
Wodza ludu Bożego; z rąk rozciągnionych ná Krzyż.
Moyſes quidem in elevatione manuum ſuarum Crucis myſteri- *Auguſ: Ser.*
um oſtendit. Tenże Izráelitow Hetman ſtraſzne ſiedm plag *23. de tem.*
na Faráoná ſprowadza; kiy záwſze czyli rozgę w ręku trzy-
ma! tąż krwawe dzieli ná dwoie morze: Tąż z twardey
opoki obfite wyprowadza zdroie! W każdey tey ákcyi
cudowná moc N. figurowana Krzyża. *Virga Moſaica in ſi-* *Joan: Dā.*
militudinem Crucis. A to wſzyſtko z podaney ſobie od Zło- *in hunc lo-*
cum.
touſtego Doktora reflexyi: *Conſidera quantæ ſit potentiæ*
ipſa Crux, y z Ewangeliy ſłow uważnie dochodzę, że mnie
nayznacznieyſze do pokazaniá w Krzyżu Boſkich rąk zoſta-
ły dziełá. Ktore ták daley remonſtrowáć będę.

Naywyżſzey mocy Sędziego BOGA nayoſobliwſze,
y nayznacznieyſze Cuda, Cuda Spráwiedliwości w Krzyżu.
Ná ziemi Sędziow tey mocy partycypácyá daná y ratyfi-
kowaná przy Krzyżu. Przy Ználezienia twego dniu ſo-
lennym N. Krzyżu, lubo Kaznodzieyſką, inwencyą, námie-
nione chcę pokazáć Cuda, nie ſzukam iednák dlá ſiebie cu-
du, ále tylko o znák błogoſławieńſtwa proſzę.

Moc Boſká uſtawiczne cuda, ludzie uſtáwiczne
dziwy z ſiebie, y w ſobie czynią. Tak ſię były ná świe-
cie rożne á wſzyſtkie dziwne zagęściły zwyczaie y práktyk,
że ſię trzebá było iuſtyfikowáć z tego, y Mężowi we-

dług

dług Serca Boſkiego, Krolowi y Sędziemu razem Izráela:
Pſal. 130. *Neq; ambulavi in magnis, neq; in mirabilibus ſuper me.* Nie ten moy iednak umyſł między Boſkiemi Cudami, á między ludzkiemi iaka ieſt pokazać rożnicę! Znać z ſamych Imion eſſencyi, że w pierwſzym nie tylko doſkonáłe, ále y śiłámi rozumu náſzego niepoięte znáyduie ſię dźieło. W drugim *ex ratione debilitati Arbitrii*, znáczny wydaie ſię defekt. Y między iednák Cudami Boſkiemi trzebá mi uczynić dyſtynkcyą: Nie żeby przez iakie ſubtelnych wynalazkow *diſcrimina* Wſzechmocności Boſkiey ſtać ſię miáła iáka diminucyá; Ale áby błądzące częſto w ſwoich cudownych maxymach rozum y myśl náſza, do BOGA przywiedzione były.

Twierdzę z generalną wſzyſtkich aſſercyą, że to wſzyſtko co BOG czynił y czyni, ieſt zawſze cudowne. Piękny tego dokument dwá w Teologii daią terminy: *creatio & productio.* Kreácyá zawiſłá ná tym, że rzecz widoma wyprowadza ſię z niczego: Produkcyá rzecz wprawdzie wyprowadza tákże *ad eſſe*, ále iuż z przygotowáney materyi, mowiąc według Filozofow: *Ex præſuppoſita materia.* Stworzyć zatym, to ieſt rzecz wyprowadzić z niczego, nie ieſt rzecz ſtworzoney y przyrodzoney śiły, lecz ſamey tylko nadprzyrodzoney mocy, ktora nie w ſtworzeniu iákim, ále ſię w ſamym tylko znáyduie y zawierá BO-
Pſal. 45. GU. Tu wzywam wſzyſtkich z uwagą: *Venite & videte opera Domini quæ poſuit prodigia ſuper terram*: Wyprowadzony iednego ſłowa mocą: *Fiat*, świat z niczego, z świátem człowiek, y wſzyſtkich rzeczy ktora oczom náſzym podlega iſtotá; Cud wſzyſtko ręki Boſkiey! Cud ręki Boſkiey z przeciwnych Elementow złożonego świata zgodliwa *varietas*! Odmiennego czaſu przeplátaná álternáta bez mutácyi! Niezatrzymána w biegu ſwoim Niebieſkich znakow punktuálność! Ná wſzyſtko to rozumnym okiem z po-
Eccl. 11. dziwieniem weyrzawſzy zawołać: *Mirabilia opera Altiſſimi ſolius.* A lubo te z początku ieſteſtwa ſwego od cudowney Boſkiey, iák produkowáne ták ſą y konſerwowáne ręki, że ſą u nas iednák codzienne, zpowſzedniáły: *En tot & tanta miracula, quæ quia quotidiana aſſiduitate viluerunt, pro miraculis non habentur.* Słuſzná S. Auguſtyná admirácyá! W głębſze względem tey materyi ſubtelności niezachodząc,

mowię

mowię ó tákich cudach, które reſpektem nas ſą, względem BOGA y u BOGA nie ſą cuda! Cuda iednák zwáć ſię powinny, bo lubo ich naſza nie poymuie ułomność, Moc iednák dziwná BOGA w nich ſię znáyduie. Toć mnieyſza, że ułomność tey czaſem nie poznaie mocy, bo to czyni nie *ex malitia*, ále *ex defectu læſi arbitrii!* Ale przeciwko y nie cudom dziwaczyć? rozumiem, że to u każdego w podźiwieniu będzie; á ták ieſt! Nie było to cudowne, áni dziwne dlá Adama prawo: *De ligno autem ſcientiæ boni* Gen: 2.
& mali ne comedas? przecię Adam przeſtępſtwem tego prawa, Cudaká z ſiebie zrobił, iák go Boſkim przy iego nágości y wſtydzie w Raiu wytchnięto palcem: *Ecce Adam* Gen: 3.
quaſi unus ex Nobis. Z takiego Cudáka, iak daley dziwaczne potomſtwo! Ani boiaźni Stworcy, áni wſtydu w oczach, áni obſerwancyi nátury prawá; ále wſzędy obmierzła oczom Boſkim korrupcyá: *Pœnitet me feciſſe eos: O-* Gen. 6.
mnis quippe caro corruperat viam ſuam. Po tákiey korrupcyi, po zepſowánym natury práwie, inſze BOG formuie ſtatutá, ná ktorych odebranie dźień Moyżeſzowi náznacza, ále iuż przy ſtraſznych y cudownych dlá Irzáelitow znakách: *Jamq; advenerat dies tertius, & mane incaluerat, & cœperunt* Exod. 19.
audiri tonitrua, ac micare fulgura, & nubes denſiſſima operire montem, clangorq; buccinæ perſtrepebat vehementius, & timuit populus qui erat in caſtris. Wiedział lud Izráelſki, że Moyżeſz dla niego po Prawo do BOGA poſzedł, álbowiem trzeba było koniecznie poprawić tákich ludźi, co nie tylko żyć zawſze bez prawnie chcieli, lecz przy tym y w ſamym bezpráwiu ſweywoli, nie ták prawa, iák końca ſwoim exorbitancyom znáć niechcieli. Nic iednák ná to odeyście po prawo Boſkie Wodza ſwoiego nieuważaiąc, w bezrozumne ſię ślepy národ podobnemu ſobie podaie bożyſzczu poddańſtwo! Smieſzná ále przy tym y żałoſná konſequencyá, iákiemi ſię ci dźiwacy cudákami ſtali. *Mutaverunt gloriam* Pſal. 105.
- - - in ſimilitudinem vituli comedentis fænum.

Ná oſtatek ſam Práwodawca łáſki y wolności przyſzedł ná świát: *Ut eos qui ſub lege erant redimeret?* Nie obeſzłá ſię y tego práwa konfirmácyá bez Znákow y bez ad Gal. 4.
Cudow nie ſtraſzących, áni przy piorunach, ále łaſkáwie do przyięciá tego prawá pociągaiących. Znáki iednák te y cudá u wykrętnych ſtárego prawá Doktorow niemiáły o

ſobie

ſobie apprehensyi, y ówſzem wzgardę: *Cum autem tanta*
Joan. 12. *ſigna feciſſet in eis non credebant in eum.* Dwie rácye nie
daniá wiary przy ták cudownych znákach Práwodawcy łá-
ſki. Pierwſza u Proroka zapiſaná: *Prodigia ejus judicia o-*
Pſal. 104. *ris ejus.* Uſtom z ktorych w Sądzie każde ſłowko, przy u-
trzymániu rzetelney ſłuſzności, za cud poczytáć, w Fary-
zeyſkiey ſprawiedliwości wykrętách niepozwolony kredyt,
& cum tanta ſigna feciſſet non credebant ei. Drugą racyą
ſam Zbawiciel náznacza, że to z złey woli, y tylko ná po-
zor do dobrego ſkłonney pochodziło, że promulgacyi no-
Matt. 12. wego prawá wierzyć niechcieli. *Generatio mala & adul-*
tera ſigna quærit. Rodem złemu przyrodzeniu idźie, y o-
czywiſtym dowodom, przy náydokumentalnieyſzych zná-
kach prawdy y prawá, y prawdźie, y prawu niewierzyć.
Generatio mala ſigna quærit. Nikt ſię nie dźiwuie temu, że
ná ſupplement defektu pochodzący z akcydentalnego przy-
padku natury niemy zażywa znákow, y niemi niby mowi!
Temu ſię ſłuſznie dziwować trzebá, że ſię między naywy-
mownieyſzymi znayduie niemota, dlá ſztuki po ſamych tyl-
ko znákách nayznácznieyſza! *Balbus balbum rectius intelli-*
git: To S Hieronyma zdanie: *Generatio mala ſigna quærit:*
ta CHRYSTUSOWA prawda.

Zoſtáło po tey podeyrzaney generacyi: *Generatio*
mala & adultera do tych czas plemię. Ani bym tego twier-
dził, gdybym ná to nie miáł Doktora Narodow świádectwa:
Ad Timot. 1. *Converſi ſunt in vaniloquium, volentes eſſe legis Doctores, non*
intelligentes neq; quæ loquuntur, neq; de quibus affirmant. O
ktorych to rozumie y áffirmuie S. Paweł, wielu ná to mieyſ-
ce piſzących nie przywodzę Expozytorow: iá ná inſzym
fundamencie mowię o tákich z Páwłem S. co dlá utrzymá-
niá wolności ſumnieniá, áżeby było dálekie od Ewangeliy
rady, dalſze od mortyfikácyi, y Krzyża, rożne ſobie á wſzy-
ſtkie dźiwne Ewangelicznego práwa wynayduią kommen-
tá, interpretacye, wykłady! Prawo zawſze święte: *Lex*
Florileg. Legis. *eſt ſanctio ſancta,* tłumacze prawá dalecy od tey świątości,
bo przykładem Faryzeuſzow prawo przewrácaią, á przy
Matt. 23. prawie bez prawa żyią. *Super Cathedram Moyſi ſederunt*
Scribæ, & Phariſæi dicunt & non faciunt. A iáśniey tę pra-
wdę ná innym mieyſcu wyrzuca ná oczy CHRYSTUS:
Nonne Moyſes dedit vobis legem, & nemo ex vobis facit legem.

Chwale-

Chwalebna rzecz rozumieć prawo, ále nie tak chwalebna
iak zbawienna przy prawie żyć według prawa. Nadzieia
w prawie, fortuny, ſzczęścia, honorow, nádzieia do czaſu,
y z czaſem ná wzor ginącá dymu, y piány: *Tanquam ſpu-*
ma gracilis quæ à procella diſpergitur, & tanquam fumus Sap. 10.
qui à vento diffuſus eſt: Nadzieiá w práwie, bez końca na-
dziei zbawieniá, zawodná. *Adveniente etiam CHRISTO in-* Hilarius.
utilem docet eſſe fiduciam legis, quia non in lege CHRISTUS,
ſed lex ſanctificatur in CHRISTO: in quo veluti ſedes thro-
nusq; ſit poſitus, atq; ita ſtulti cæciq; ſunt, qui ſanctificante
prætermiſſo, ſanctificata venerantur.

Axioma prawne tak uczy: *de apicibus juris non eſt* Flor: leg.
diſputandum: A coż za odwága Ewangeliczne *ad laxitatem*
ſumnienia nákręcáć prawo! z ktorego *jota unum aut unus* Matt: 5.
apex non præteribit à lege donec omnia fiant. Z kądby tá
pochodziłá ſwobodnego ſumnienia prezumpcyá, według
ſiebie tłumaczyć Boſkie y ludzkie prawa, rożne pominą-
wſzy reflexye, nayrzetelnieyſzą wyráżę, á ta ieſt: Rozu-
mieią wielu, że maiąc iaką władzą y moc nad innemi, ſa-
mi nie ſą do poſpolitego obligowani prawa; ále z iáką o-
mylką? Rzymiánie między wielą Státutami mieli iedno
napiſane prawo, ktore zwáno *Lex falcidia.* Zkąd między
prawnymi urośło przyſłowie: *falce reſecat de teſtamentis.* Vocab: Juris.
Ná cudzey bezprawnie koſzący łące, ſnadno ná kamień
trafi, á śmiertelny! álbowiem z taką koſą nád karkiem ſtoi
BOG, iák ſtanął owym tłumaczom ná ſwoię ſtronę prawa
Helego Arcykapłana ſynom. Było w ſtarym Zakonie wyra-
żne prawo Boſkie, ażeby z dobrowolnych ofiar nic ſobie nieu-
zurpowali Kapłáni; przecięż w kontrapunkt prawu, iák o-
tym relacyá Piſma S. *Omne quod levabat fuſcinula tollebat* 1. Reg. 2.
Sacerdos ſibi: nie doſyć że brał według woli, ále brał prze-
ciwko ofiaruiącego woli z wiolencyą: *Sic faciebat uni-* Ibidem.
verſo Iſrâeli: nunc enim dabis alioquin tollam vi. A wyra-
żne prawo Boſkie nie czyniſz mu to wſtrętu? nie! bo ſo-
bie to prawo według ſwoiey woli, władzy, y mocy tłuma-
czyli: *Hoc dicebant quia erant viri magnæ poteſtatis, & cre-* Abulen.
debant poſſe inferre violentiam quibuſcunq; Taki w tey pre- in Reg. 2.
potencyi błąd z tąd pochodził: *quia credebant?* Z rozu-
mienia opácznego ſubtelności pełnego. A przecię Boſkie
prawo y od BOGA ludziom przez ludzi dáne, powinno bydź

C w ſwoiey

w ſwoiéy zachowáne całości, áni pozwala gloſſy, áni alterácyi w ſwoiey ſignifikacyi, z ſłuſzney dlá takich tłumaczow przeſtrogi: *Solvere legem eſt non intelligere.* Trafił nátakie cudowne Krzyżowi nieznośnemu rownáiące ſię ſprawy y kłotnie, w ſprawach y kłotniách tłumaczenia rożne Henryk Krol Polſki; ktore ſobie z przykrzywſzy nie raz mowił: *Per meam fidem Poloni iſti faciunt, ut agam judicem, Legisperitum, in brevi volent ut agam etiam cauſidicum.* Coć tákie dziwne przewroty to iuż u nas y nie cuda. *Maledictum & mendacium inundaverunt ſuper terram!* Ale że choć nie tylko codzienne, lecz przy tym uſtáwiczne á nie ſpowſzednieią? to Cud!

S. Thomas in Catena aurea.

Piaſecki in Chron.

Oſeæ 4.

Już ſię daley niechcę dziwowáć tym cudownym, y dziwnym praktykom, bo mie inweſtygácyá cudow ſprawiedliwości Boſkiey w Krzyżu, z náleżytą do ſiebie prowadzi admiracyą. Kiedy Pan BOG ſtraſznym oboſtrzony prawem Adamowi dał mandat, żeby z drzewá zakázanego pod śmiercią nie ważył ſię záżywáć fruktu; zaraz po publikacie tego prawá przychodźi fałſzywy *gloſſator*, ba y owſzem fałſzu y kłamſtwa ociec *loquitur mendacium: homicida ab initio:* przychodzi do Raiu y inaczey tak *inrecenti* dane Boſkie tłumaczy prawo: *nequaquam moriemini?* Diabelſka prawdźiwie negatywá, oczywiſtą, ináczey tłumaczyć prawdę: Nie *nequaquam* nie, ále *nequam* piekielná twoia inwencyá wſpak rzeczy nie iak ſą wrodzoną ſobie tłumaczyć perſwázyą? Tu bym rad wiedźiał, gdźie ſię też naypierwey ználazło *corpus delicti?* czego *pro principali in criminali proceſſu* ſzukáią prawni. Bez długiey inweſtygácyi dochodzę, że ſię tam naypierwey ználazło, gdźie cień, gdzie umbrá. Jeſt queſtyá u Matematykow: *Si non eſſet corpus utrum eſſent umbræ?* Zgodná u wſzyſtkich decyzyá, że nie: *Quia ſecundum molem fit umbra, aut æqualis, aut Pyramidalis, aut conciſa.* Sztuczny diáboł, żeby tym prędzey w prowádził w proces kryminálny winowaycow naypierwſzych, pod ápparencyą, pod umbrą y cieniem niedościgłych ſwoich ſubtelności tai *corpus delicti: Nequaquam moriemini!* á przy tey niewiádomych pierwſzym Rodzicom náſzym terminow inwolucyi, zwodźi ſnadno: *tulit de fructu & comedit.* Aż tu zaraz pod tą apparencyą pięknéy obłudy cieniá iaſne y iáwne *corpus delicti*, pod umbrą y

Prov. 19.
Joan. 8.

Zucchi O. P. Diſp 4. Math.

Gen: 3.

brą y cieniem utaioná máchiná, południową czyni reprezentácyą wſtydu: *Cognoverunt ſe eſſe nudos.* Nie w ſamym tylko Raiu tá praktyka? pełno iey po wſzyſtkich táк publicznych, iáko y prywatnych mieyſcach? Broni wyraźnie prawo; wſtręt czyni ſumnieniu z prawa náznaczona obligacyá tym, ktorzy na publicznych zoſtaią funkcyách, ktorzy iáko Adam całego národu ludzkiego głowa, ták wybrani z tyſiąca Sędziowie naygłownieyſze ſpráwiedliwości front trzymaiące głowy, dálecy byli od zakazánego korrupteli fruktu! Stánie polityczny zá uchem ná to prawo ininterpres (iáko ſzatan) pokaże polityczny pretext! pozorny dlá utrzymánia intereſſu fawor, w utrzymanym intereſſie zyſk prawdá (ále prędko przemiiáiący) wytłumaczy, wyperſwaduie ſwoie *nequaquam moriemini: civiliter* na reputácyi y honorze, *mortaliter* ná duſzy, áż tu *corpus delicti*; oczywiście od S. Ambrożego wytchnięte: *Dum augere opes, aggregare pecunias, occupare terras, præſtare divitiis cupiunt, juſtitiæ formam exuunt, beneficentiam communem amittunt.* Nacieraią ſpruchniáli ſtarcy w ſekretnym mieyſcu ogroda ná wſtyd y poczciwość Zuzanny, perſwaduią ſwoie *nequaquam: nemo nos videt.* Nienaruſzonym przy niewinności kandorom, też ſame remonſtruią cienie, álbo *raptores* z Sychemitą, álbo *oppreſſores* z Ammonem. Aż co ſię umowiło y ſpráktykowało ſekretnie, po domach, rynkach, y ulicach rozrzuca ſzpetney infamii cień ſwoy *corpus delicti: Quæ in tenebris dixiſtis prædicabuntur in tectis*, nieodmienna, bo Ewangeliy prawda. A wreſzcie wolno komu ſię podobá, wziąć po wſzyſtkich moralnych y politycznych częściach ná Anatomią to *corpus*, w każdey żyłce tę znaydzie prawdę:

Ibidem.

S. Ambro.

Dan: 10.

Gen: 34.

2. Reg. 10.

Luca 12.

Ovidius.

Emicat indicio prodita flamma ſuo
- - - Quis enim celaverit ignem.
Lumine qui ſemper proditur ipſe ſuo

Dochodzę iednák z Pawła S. że tá exceſſu umbra y owſzem to ſamo *delicti corpus* w cudo ſię nam na Krzyżu zamieniło, kiedy ſię z nim cudną miłości ſprawą ſpráwiedliwość Boſka łaſkawie obeſzła, świadczy o tym Doktor Narodow, gdy mowi: *Vetus noſter Homo ſimul Crucifixus eſt, ut deſtruatur corpus peccati.* Jak ſię te ná Krzyżu ſprawiedliwości Boſkiey ſtáły Cudá, tenże Narodow Doktor

Rom. 6.

infor-

informuie: *Delens quod adversùs nos erat Chirographum*
ad Col:2. *decreti, quod erat contrarium nobis, & ipsum tulit de medio*
affigens illud Cruci.

Mnie iednák w tey informacyi wielka zostáie trudność, ktorą w tych dwoch uważam słowach: *Chirographum decreti.* Dekret á Cyrograf, iak tá rzecz insza, tak tá insza? Cyrograf, iak się z Greckiego tłumaczeniá tego imieniá dochodzi, powinien bydź własną nápisany ręką:
Mag.Lex. *Chirographum, id est manu propria scriptum.* Dekret iest to sentencyá od Sędziego ferowána: czego dokument z Pisma
Deut. 17. S. *Qui superbierit nolens obedire sacerdotis imperio, & Decreto judicis morietur.* A z tym wszystkim u Ezdrasza Proroka ná dwoch znayduię mieyscach, że Cyrograf, y Dekret
Esdræ cap. iest iedno: *Chirographum in decretis: Chirographum in senten-*
1. & 6. *tiis.* Ciężki przyznam się *gravamen* ná iednę supplicyánta głowę, nie tylko bydź sentencyowanym ná śmierć, ále przy tym własnymże Cyrografem do tego się obligować dekretu? Ná nas wszystkich potomkow swoich, á naypierwey ná samego siebie pierwszy nasz Ociec włożył ciężki wraz Cyrograf, y Dekret! Kiedy Daryusz Krol raz swoy straszny ferował Dekret, w tę go kazał publikować formę:
Dan. 2. *A me positum est Decretum ut omnis homo qui hanc mutaverit jussionem, tollatur lignum de domo ipsius, & erigatur, & Crucifigatur in eo.* Kiedy Adamowi BOG w Raiu swoię promulguie sentencyą, w ten ią wyraża sposob: *De ligno sci-*
Gen:2. *entiæ boni & mali ne comedas: in quocunq; enim die comederis, morte morieris.* Coż teraz z tego wszystkiego za illacyá? ieżeli nie tá: *qui hanc mutaverit jussionem, tollatur lignum de domo ipsius, & erigatur & crucifigatur in eo:* Zgwałcił przestępstwem swoim prawo Boskie: *Adam tulit de fructu.* Sam się za tym osądził Adam, sam dekretował, sam śmierci dał ná siebie Cyrograf, y my w nim wszyscy: *Peccati li-*
Origen. *teras nos scribimus, unusquisq; enim nostrum, in his quæ deliquit, efficitur debitor & peccati sui literas scribit.* Tegoż zda-
Cyprian. nia y S.Cypryan. *Adversus nos peccatorum Chirographa scripta sunt.* Coż by to było znami, gdyby te Cyrografy, gdy by te od nas samych, na nas ferowane dekreta zgluzowane poszarpáne ná Krzyżu nie były? *Delens quod adversùs nos erat Chirographum decreti, quod erat contrarium nobis, & ipsum tulit de medio affigens illud Cruci.* Toż to nie cudowne

cudowne dzieło, y owszem Cudowna moc sprawiedliwości Boskiey pokazaná ná Krzyżu? Moc cudowná nie tylko ludzkim ále y Anielskim niepoiętá rozumem, że się BOG stáł Człowiekiem. *O! admirabile commercium Creator ge-* Breviar.
neris humani animatum corpus sumens de Virgine nasci dignatus est. Spiewa z podźiwieniem y radością Kościoł: *O!*
admirabile Mysterium Dominus pro servis, innocens pro reis, S. Aug.
Sanctus pro peccatoribus, mori in Cruce dignatus est, poważna S. Augustyná Exklamácyá!

Tey prawdy ktorą pokazuię cudownych, y nayznacznieyszych Boskiey sprawiedliwości znákow w Krzyżu iedną chcę ztwierdzić tym bardziey questyą. Pytam się, kto Ukrzyżowany ná Krzyżu? Jeżeli mieć będę odpowiedź, że CHRYSTUS, przyznam y iá że prawdá, ále y to twierdzić będę, że nie sam CHRYSTUS, á w tym samym Moc nayznácznieysza, moc cudowná spráwiedliwości Boskiey w Krzyżu iáwnie się wyda. To to cud osobliwy, że ná iednym Krzyżu, nie ieden sprawiedliwości Boskiey Cud! Pierwszy, że ukrzyżowány ná Krzyżu PAN za sługi, Sędziá za winowaycow. *Pater omne judicium dedit Filio;* gluzuiący ná Krzyżu Krwią swoią nasz Cyrograf, y od nas ná nas śmierci napisany dekret. *Delens quod adversus nos erat Chirographum, decreti affigens illud Cruci.* Drugi cudowną mocą ukrzyżowany ná Krzyżu przestępca. *Vetus noster homo simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati.* Trzeci zdrayca y zwodca, pod nogámi Ukrzyżowanego JEZUSA ukrzyżowany *diabolus ante pedes ejus.* Co tu Hab: 3.
cudow ná iednym Krzyżu, co za nayznacznieysza moc sprawiedliwości Boskiey! Z kompendyował w raz te cuda Origenes gdy mowi. *Crux non una fuit; quia visibiliter* Origen: cap. 8.
DEI Filius in ea crucifixus est, invisibiliter diabolus cum Principibus affixus est Cruci. Coż iest, co Oycowskie chociaż Sędziego BOGA około nas pieczołowánie pokazać może. Co cudownieyszą sprawiedliwość zmiłością reprezentować bardźiey iák sam Krzyż! *Nihil ex omnibus rebus creatis, no-* S. Macari.
bis tam admirandam benevolentiam & amorem CHRISTI proponit quam Crux! Crux enim ejus quam circa nos DEI Filius gerit paternæ sollicitudinis est repræsentatio.

Za świadectwem Janá S. cały świat wpadł w maligne: *Totus mundus in maligno positus est:* Z okazyi tego Joan. 5.

paroxy-

paroxyzmu, zmienił ſię nie mowię pácyentom ále impácyentom ápetyt; z ktorey cudowney zepſowánego ſmaku alteracyi, dziwna wymyśloná potrawá. *Mittamus lignum in panem ejus & eradamus eum de terra viventium.* Ná coż ſię to rozumne ále krzywe zmawiácie drewná, *homines tanquam arbores?* Nie przy waſzym ogniu udało ſię dobre pieczywo ſąmſiadowi; Czemuż ſękáte zęby ná cudzy kawáłek chlebá krwawo zaprácowány oſtrzycie? Podobno ſmacznieyſze cudze? Prawda, ſąmſiedzkie zawſze lepſze.

Jerem. 11.

Ovid. *Fertilior ſemper eſt alieno ſeges in agro,*
Et capiunt animos plus aliena ſuis.

Domyślam ſię teraz, gdźie ſię owi robotnicy podźieli, ktorych przy buynym y obfitym żniwie bardzo ſię mało zgromádziło: *Meſſis quidem multa operarii autem pauci,* woleli poyść z ſiekierą do laſa, kliny zazdrośći ná głowę głownie w chleb obfituiącemu Goſpodarzowi cieſać. *Mittamus lignum in panem ejus,* niżeli ſierpem pomagać zbioru ná polu chlebá. Toć ſię teraz y w naſzey dźieie Oyczyźnie? Poki Polſka od Pola ſwoiey z ſkutkiem dochowywałá denominácyi, poty ſię názywałá y niebem. *Polonia à Polo*; prawdźiwie ná ſobie Niebieſką reprezentuiąc ſymetryą, y układ w Niebie: *Non eſt Regnum Dei eſca aut potus, ſed juſtitia & pax:* Sprawiedliwość y pokoy iák w Niebie w Polſzcze były, bo żaden prawdźiwie Oyczyznę kochaiący Syn, áni za cudzą granicą ſiał fakcyi, żeby w domu złote zbierać żniwo, áni na cudzy, bratá, ſąmſiada, przyiáciela, zyzem poglądał chleb, tylko ſię ſwoim cieſzył, y iego z błogoſławieńſtwem przy pracy rąk ſwoich zażywał: *Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es & bene tibi erit.* Zrąk ſwoich náylepiey y nayſmaczniey zażyć chlebá radził ukoronowány Prorok. Jakże teraz w Polſzcze pola mało. doſtátek ſię nákrzewiło laſow, w ktorych naywięcey krzywego drzewa pełno, áż prawda nie tylko z Jeremiáſzem: że tá teraz codzienná konſultácyá, czy bardziey machinácyá. *Mittamus lignum in panem ejus.* przy zdradach dlá bliźniego, przy obłudney ſzczerośći, przy nieſprawiedliwośći. Ale przy tym prawdá, bo od Ducha S. wyrażoná: *Pro buccella panis deſerunt veritatem:* Chaldayczyk ták to tłumáczy: *Pro buccella panis peccabitur.* Siedmdzieſiąt zaś tłumaczow tak: *Buccella panis vendet virum:* á to wſzyſtko ták konkluduie Vatablus: *Propter fruſtrum panis prævaricabitur vir.* Gdzie teraz naywięcey takie práktykuią ſię prewarykácye? iá ſię oto nie pytam; ále powiem co do moiey náleży materyi, że Prorok Jeremiáſz o takich tu prewarykatorach mowi, co za czaſow CHRYSTUSA Páná naybiegleyśi byli w prawie, á przecię dźiwnym bezprawiem poſtąpili ſobie z Zbawicielem! Słyſzeli nie raz co CHRYSTUS o ſobie mowił: *Ego ſum panis vitæ: Caro mea veræ eſt Cibus.* Więc naypierwey w kontrowerſyą o tey práwdźie: *litigabant ergo Judæi dicentes: quomodo poteſt hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum?* Kłotnie, ſcyſſye o Chryſtuſowey prawdźie między Faryzeuſzami: *Quia Judæi panem concordiæ non intelligebant adinvicem litigabant.* Z tym wſzyſtkim zgodzili ſię ná iedno, gdźie o iedney CHRYSTUSA radzili śmierci: *Expedit ut moriatur?* Zmowili ſię wraz wſzyſcy ná iednę nieſpráwiedliwość: *ſecundum legem debet mori. Mittamus lignum in panem ejus. Crucifigatur.* Jakoż iák pragnęli, ták ná ten cudowny Chleb, ná Ciáło JEZUSOWE włożyli drzewo, to ieſt Krzyż, ná Krzyżu śmierć zadáiąc Zbawicielowi, á tu z ták dziwney nieſpráwiedliwośći; cud w Krzyżu oſobliwy mocy Boſkiey! *Ego vero admirabile quiddam inferam! Lignum miſſum in panem ejus, panem fecit meliorem; antequam enim lignum mitteretur in panem, quando tantummodo panis & non erat lignum, non exierat in univerſam terram ſonus ejus: poſtea vero, cum ſumpſit fortitudinem ſuam per lignum, tunc in univerſum orbem diſſeminatus eſt ſermo paſſionis ejus.* Z trucizny lekarſtwo, z iadu zdrowie, z piołunu ſłodycz, przeciwnym natury odmienić ſpoſobem, ieżeli iáka ſubtelna nauka przyrodzoną potráfi inwencyą, to nie dziw! U mnie godny Krzyża, godny ſprawiedliwośći Boſkiey ná Krzyżu y przez Krzyż Cud: śmierć nágotowaną, ba y podiętą ná ſromotnym niegdy drzewie, odmienić w życie! *Ego vero admirabile quiddam inferam lignum miſſum in panem ejus, panem fecit meliorem.* Chcieli znieść wykorzenić z życiá CHRYSTUSA Zydzi, iák to przy głowney nieſprawiedliwośći uczynili: *mittamus lignum eradamus eum de terra viventium:* á cudowna moc ſprawiedliwośći Boſkiey, z nieſławney y pełney niegdy infamii śmierci, nadgradza niewymownym honorem. *Dedit illi*

Lucæ 2.

Rom. 14.

Pſal. 127.

Prov. 28

Joan. 6.

Ibidem.

Aug. Tract. 2. in Joan.

Joan. 19.

Origenes.

dit illi Nomen quod est super omne nomen. Nadgradza niegdy poszarpanego w męce, znácznego ranámi na Krzyżu odebranymi, Ciáła Ubostwionego po Zmartwychwstániu chwałą: *Refloruit Caro Domini, cum rediviva de sepulchro germinavit, & in floris modum cunctis hominibus immortalitatis afflavit, odorem.* A to iák słusznie, iák spráwiedliwie, stáło się: kładzie ná to Anielską swoię sentencyą Anielski Doktor: *Et hoc rationabiliter, nam principium humanæ vivificationis, est Verbum DEI.*

S. Maxim. Turon.

D. Thom. 3 p q 66. a 1

Kiedy mowię o Chlebie, nic słuszniey szego, iák żebym y o Kielichu mowił; ále o tym, ktory Anielska w Ogroycu CHRYSTUSOWI Panu reprezentowáła ręka: *apparuit Angelus de cœlo confortans eum.* Jest głębokie u Teologow pytánie, ktora też ákcyá w Chrystusie Panu *post assumptam humanitatem*, po przyięciu ná Bostwo lepianki naszey, to iest ciałá, była nayznacznieysza, y naycelnieysza. To nieomylna prawdá, że wszystkie CHRYSTUSA czyny były *actiones Theandricæ*, czyny Boże, nieskończenie ważne, y zacne bez miáry. Przecięż y w nich musiałá bydź *non ex parte suppositi*, ále *secundum modum nostrum concipiendi* iaka rożnica. Znać to ztąd, ze inne CHRYSTUSA sprawy były mu bez wszelkiey trudności, álbo iakiey przykrości: *Exultavit ut Gigas ad currendam viam.* Ale kiedy do sprawy zbawieniá naszego, ktorą Krwią zlać y wygrać było trzeba, przyszło, nie tylko się w tey spráwie przykrość, ále boiáźń y tęskność znaydowała. *Tristis est anima mea usq; ad mortē.* Inne czyny Wcielonego Boga były z pieszczoney ku nam pochodzące ochoty; *deliciæ meæ esse cum filiis hominum*; iákże kiedy do śmiertelney za nas przyszło potyczki, strwożyła się ná to ludzka w BOGU nátura. *Pater si possibile est transeat à me Calix iste*: Głębokie tu prawda taiemnicę, lecz wraz y moc cudowna Krzyża! w kielichu tym, ktory się strászny zdał Chrystusowi, wszystek rygor spráwiedliwości Przedwiecznego OYCA, zá grzechy całego świátá był prezentowany. Strwożył się ná to JEZUS, iż lubo ták strászne miał prezentowáne męki y wszystkie instrumenta tyrańskie. że podobno niedostawało Krzyża, więc wyprasza się od męki, wyprasza od rygoru sprawiedliwości za nas: *Pater si possibile est transeat à me calix iste.* Krzyż cudowną moc pokazuie y czyni, kiedy y trwo-

Luca 22

Psal 18.

Matt. 26.

Prov. 8.

Matt. 26.

dy y trwogę, y przykrość, y tęskność, y śmierć w słodkość JEZUSOWI zamienia. O! głębokich taiemnic cuda. *Profundum salutiferi Ligni Mysterium aquas Passionis amaras vertit in dulces: Hoc enim Lignum thronus divinæ destinabatur potentiæ?* Krzyż tronem mocy Boskiey? toć w Krzyżu náyznácznieysze Bóskiey Wszechmocności y Sprawiedliwości Cuda!

Isidor Peluziota.

Ta moc cudowná czyli w Krzyżu cuda, y samych Niebieskich Duchow do podziwienia przywiodły: *Quis est iste qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis suæ.* Wołaią znać że z wielkiego podziwieniá! Ale to tákie podziwienie zkąd? Niedziwuią się iásności splendorom tego, ktory: *In splendoribus Sanctorum ex utero ante Luciferum.* Nie dziwuią samemu Bostwu tego Syná, o ktorym sam OCIEC Przedwieczny mowi: *Filius meus es Tu Ego hodie genui Te.* Cáłe to tak osobliwe zadumienie pochodzi z Krwi, ktorą CHRYSTUS iako Krolewską purpurę w Ubostwionym Ciele w Niebo wniosł. *Quare ergo rubrum est vestimentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantium in torculari?* Znali Chrystusowe Bostwo, bo go zawsze przed oczami mieli. *In quem desiderant Angeli prospicere.* Więc im to nie dziwne: iákże przyięte ná Bostwo, lepianki nászey, Ukrzyżowáne, znaczne ranámi obáczyli Ciáło, tu Exklamacye! tu podziwienia! *Quis est iste? Quare ergo rubrum est vestimentum tuum?* Niewiedźieliżeście Niebiescy Duchowie, za co był miany od Zydow y Faryzeuszow CHRYSTUS? Strofuie iáko Nauczyciel y prawdziwy Messyász, o złe pod pięknym sprawiedliwości kolorem życie: *Genimina viperarum quomodo fugietis à judicio gehennæ? Væ vobis Scribæ & Pharisæi, hypocritæ, qui comeditis domos viduarum, orationes longas orantes, propter hoc amplius accipietis judicium.* Po tákich częstych, y tym podobnych exhortach, wmawiaią diábelstwo w CHRYSTUSA, *dæmonium habes*; ktorzy tego Oyca byli plemię. *Vos ex patre diabolo estis.*

Isaiæ 63.

Psal. 109.

Psal 2.

Iasaiæ 63.

1. Petr. 1.

Matt 23.

Joan 8.

Szarpią ustáwicznie honor, gdzie tylko, y iak tylko mogą! *Samaritanus es. Homo vorax & potator vini. Cum peccatoribus manducat. Filius fabri.* A náostatek ná Krzyżu wiszącego, gdzie iuż rękámi nie mogli, gorszą nád ręce ty-

Matt 11.

Matt. 9.

ce tyrannią torturowali ięzykámi: *Prætereuntes blasphæmabant eum.* Idącemu do Nieba z Krzyżá, y z Krzyżem, bo ná krzyż rozciągnionemi rękámi. *Elevatis manibus ferebatur in cœlum.* Wraca się po ták publicznych infamiách, á naywięcey po ták zelżywey śmierci, honor słuszną, sprawiedliwością Przedwiecznego Oyca przyznany Synowi. *CHRISTUS Dominus humiliavit semetipsum factus obediens usq; ad mortem, mortem autem Crucis: propter quod & DEUS exaltavit illum.* Zadumieni nad tymi Cudami Niebiescy Xiążętá, wznieście walzych Pałácow brámy; y owszem ich z swoich fundamentow wzruszcie, bo tego nie obeyma Gościa, ktory wnie idzie: *Attollite portas Principes vestras, & elevamini portæ æternales.* Albowiem CHRYSTUS cudowną, mocą sprawiedliwości Boskiey tę zakrwawe zasługi swoie dla národu ludzkiego podięte, tę od OYCA swoiego rekompensę odbiera, iż większy wstępuie w Niebo z Krzyża, niż z Niebá ná ziemię zstąpił. *Pulchre levari portæ jubentur, & in sublime erigi, siquidem juxta dispensationem carnis, & mysterium & victoriam Crucis, major revertitur ad cœlos quam ad terram venerat.* Wysoki S. Hieronyma koncept: á temu rowny drugi, bo Teologa Nanzyánzena: *Portis ut aperiantur ac sublimiores appareant impera, quo Christum à Passione sublimiorem capiant.* Ciekawą zrzenicą extatyczny w Apokaliptycznych widzeniach swoich Jan pierwey tego wszystkiego doyrzał. *Millia millium dicebant voce magna: dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, & Divinitatem, & Sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem.* Nadgroda to za owo przeklęctwo z obelgą: *maledictus homo qui pendet in ligno.* Cudowną, mocą, sprawiedliwości ná Krzyżu CHRYSTUSOWI przysądzona.

Do zgwałceniá Boskiego prawá, przyprowadziwszy zdraycá czart pierwszych Rodzicow nászych, za iedną winą, dwoiakie nád niemi wprowadził tyraństwo, y swoie y śmierci. Ják czart ták śmierć niesprawiedliwą uzurpácyą, trzymáli w swoiey niewoli narod ludzki tyrannowie. Uczynił zadosyć CHRYSTUS za winowaycow prawu, śmierć podeymuiąc ná Krzyżu. Więc słusznie nad tymi uzurpatorami, przyznáną sobie odebrał jurysdykcyą: *mors illi ultra non dominabitur.* Bá co więcey ieszcze przyznano, kiedy

Matt: 27

ad Philip. 2.

Psal. 23

Hieron. Epist. 27. to 9.

Greg: Naz. Orat. 42.

Apoc. 5.

ad Gal. 3.

ad Rom. 6.

taką moc

taką moc ná Krzyżu wziął CHRYSTUS, iż śmiercią swoią śmierć umorzył. *Ero mors tua o! mors, morsus tuus ero inferne.* Pokazał tę moc Zbawiciel, z ktorą się przez Proroká groził, y śmierci, razem y piekłu: *Portas æreas conteram & vectes ferreos confringam:* Pokazał mowię, gdy z Krzyżem do piekłá zstąpił? w ten czas cudowná moc tego znáku, nayznáczniey się wydáła, bá nie mowię znacznie, lecz wcále śmierci y piekła tarassy, z swoich zostały despoliowáne y wyniszczone łupow. *Non dixit aperuit portas ferreas sed confregit, ut inutilis deinceps carcer fiat! non abstulit vectes, sed contrivit; ut custodia deinceps fragilis, & infirma reddatur; ubi neq; janua, neq; vectis, & licet quis intret non tenetur.* O! dziwna, o! niepoięta mocy Boskiey sprawiedliwości w Krzyżu, ktora wraz złupiwszy, á potym zatarasowawszy piekło, otwarte dlá nas zostawiłá Niebo. *Apud inferos emancipatio nostra, sed in cœlis stipulatio nostra.* Nie zabierám się daley przy Znalezieniu N. Krzyża niepoliczonych práwie sprawiedliwości Boskiey w Krzyżu nayznaczniey uczynionych szukáć Cudow, álerazem wszystkie złotoustego Doktora expressyą, z kompendyuię. *Hodie Crux fixa est, & sæculum sanctificatum est; Hodie Crux fixa est & dæmones dispersi sunt! Hodie Crux fixa est, & mors subversa est! Hodie Crux vicit, & mors victa. Hodie diabolus vinctus est, & homo solutus est, & DEUS glorificatus est.*

Niesłusznasz iuż teraz po pokazanych dosyć nayznacznieyszych Boskiey sprawiedliwości cudach w Krzyżu pokazać na ziemi Sędziow teyże mocy Boskiey partycypácyą, daną, y approbowaną, przy Krzyżu y w Krzyżu? Nic słusznieyszego bo tego przy powitániu twoim J. O. Trybunale z mieysca mego, y z Zakonem moim w dzień dzisieyszy wyciąga obligacyá.

Jurysdykcyá walnego Trybunału przy wielkim całey Jerozolimy kongressie, ná gornym mieyscu, początek swoy cudowną, mocą ná Krzyżu wzięła; kiedy przybity do Krzyża Zbawiciel dwa dla dwoch wráz z sobą ukrzyżowanych (ále winowáycow ferował dekreta) bluźniercę łotra piekłem karząc, Wyznawcę niewinności swoiey Dyzmasa regalizuiąc Raiem: *Hodie mecum eris in paradiso.* Znaczná to była JEZUSA moc w tey Sędziowskiey powadze na Krzyżu! *O! admirabilis potentia Crucis! o ineffabilis gloria Passio-*

Osea 13.

Isaia 45.

Joan: Chrisost: Orat. de Cæm.

Tertul. de fuga in pers. cap. 12.

Joan. Chrisost. Serm. de Cruce.

S. Leo serm. 10. de Pass.

Passionis! in qua & tribunal Domini, & judicium mundi, & potestas est Crucifixi. Taki o tym poważny S. Leoná Papieża sentyment: Moc ták wielką dáł BOG ludziom; dáł naypierwey na przyszły generálny sąd wybránym Deputatom Sędziom, w owey nieomylney deklarácyi: *In regeneratione, cum sederit Filius Hominis, sedebitis & Vos judicantes:* Ná tym ostatnim Trybunale Krzyż będzie Marszałkowská Sędziego BOGA laská: *Tunc parebit signum Filii hominis.* Moc mowię dał BOG ludziom, ktora od żadney inszey nie dependuie władzy tylko samego BOGA. *Neq; enim est potestas nisi à DEO.* Moc zaś ta nie gdzie indziey daná y ratyfikowána Sędziom, tylko ná Krzyżu. Na Krzyżu zaczął swoy Trybunáł Sędziá CHRYSTUS, przy Krzyżu ostatniá będzie ostatniego sądu Limitá; teraz w Chrześciánskich Krolestwach sądy nigdy bez Krzyża, bo tá władza ktorą Sędziowie maią, tym się nayznáczniey znáczy znákiem.

Znák nayosobliwszy Sędziow miecz od spráwiedliwości dany wręce, dány y od BOGA! Tym właśnie sposobem, iák ow Hetmanowi ulubionych BOGU Kawálerow, przez ręce Jeremiásza dány: *Extendisse autem Jeremiam dexteram, & dedisse Judæ gladium aureum dicentē: accipe sanctum gladium munus à DEO:* Dar od samego BOGA, Miecz Spráwiedliwości, Miecz święty, ktorym rebellizuiące BOGU; áffront czyniące bliźniemu, od zuchwałych karkow odcięte bywáią głowy: *ultor iniquitatum gladius est:* Miecz ktorego CHRYSTUS ná ukaránie głowy rebellizantow (Niebieskich niegdy, piekielnych teraz) zażył Duchow, Krzyż iest: *Crux est gladius, quo noster David Goliathum infernalem, & Judith Holofernem obtruncavit, hic est gladius Domini, cui non est alter similis.* Tym mieczem piekielny infamis stracił głowę: *Crux armatura invicta contra satanam, Crux trophæum est, ac principium damnationis, mortis, & ruinæ ejus.* Ten miecz, ten mowię Krzyż, z cudowną mocą maią Sędziowie w rękach, maią ustawicznie w oczach, przy funkcyi swoiey, zapatruiąc się zawsze na Ukrzyżowanego Sędziego CHRYSTUSA, áżeby przykładem iego przy sprawiedliwych sentencyách, po Bosku swoy odprawowáli Trybunáł. Przyznáie nayosobliwszą szczęśliwość y owszem nayznaczniey-

Machab. 15.

Job. 19.

Sandæus in Palest.

S. Martial. Ep. 1. c. 5.

szą S. Ber-

szą S. Bernard, tey Duszy, ktorey chwałá, znak, y zwycięstwo Krzyż: *Felix anima quæ in Cruce Domini gloriatur & triumphat.* Przyznać słusznym y nayrzetelnieyszym prawem tę chwałę, ten tryumf Sędziom! Ustawiczne sessye, całodniową, znaczne fátygą, przy ktorych każdy J. W. Deputat Sędziá, może chwalebnie o sobie mowić: *Portavimus pondus Diei & æstus.* Ciężar to iest nie lada Krzyża, ále razem *pondus* chwały y nieśmiertelney sławy w tym Krzyżu máiącym zaszczyt, maiącym nad niezwyciężonymi pracami zwycięstwo, y tryumfalny honor. *Felix anima quæ in Cruce Domini gloriatur, & triumphat.* Przy niewystawioney nigdy inwestygacyi o wynálezieniu zatraconym N. Krzyżu Heleny Cesarzowy, ktorą walne ztwierdziły cuda, y nayosobliwszą moc N. pokazały Krzyża; krotki ále bardzo godny Heleny z Krzyżem, Krzyża przy Helenie napisał Pánegyryk wspomniony wyżey miodopłynny Doktor: *Mira quærentis dignatio! mira quæsiti dignitas!* Przy ustawiczney pilności, cudne wpráwdzie nazwać się może Heleny staranie, cudná w wynálezieniu applikácyá, że ná ták wysokiey, y owszem nikomu rowney ná świecie zostáiąc godności, maiestat swoy y ukoronowáną głowę, w głębokie zniżyłá fosły, żeby przy iey zamysłach, ná front całego światá Krzyż z cudowną swoią był wyniesiony mocą. *Mira quærentis dignatio!* Cuda nierownie wynálezionego Krzyża, w szacunku, walorze, y godności, kiedy nie inszym dał się wynáleść rękom, tylko Cesarskim, tylko Pańskim, moc absolutną nad swoimi maiącym poddanym: *Mira quæsiti dignitas!* Przy ustáwiczney pilności, ktorą *zeloso spiritu* Vice-Reiow Polskich Deputatow Sędziow, około sprawiedliwości exercytuie czułość, co wniosę? ieżeli nie to, że to iest ustawicznego szukánie Krzyża; ále tu punkt, y potrzebne przypomnienie prawdy założoney, że Krzyża moc cudowná w sprawiedliwych Sędziow znayduie się rękach. *Mira quærentis dignatio! mira quæsiti dignitas?*

S. Bernar. serm. 2. de S. Andr.

Idem.

Pokazałá się w tym N. Krzyżu JEZUSOWYM (tak znaczney, y nieoszacowaney, áni ledwie gdzie ná świecie rowney części) *mira quæsiti dignitas,* kiedy cudownie osobliwą Boską dyspozycyą w Lublinie zostałá. Mogę twierdzić, że to wynálazek Dobroci Boskiey, Prześwietnemu Woiewodztwu Lubelskiemu uczyniony, ktore chcąc *po-*

tenti

tenti dextera wynieść, y wsławić iako *nidum magnorum Virorum*, gdzie sławni o utrzymaniu Wiary, y wolności, praw y statutow Zelanci, iż im do złotey Herbownego *Jeleniá* korony Krzyż swoy przydałá. Mogę twierdzić, (ba y owszem sam BOG to nieraz cudownie potwierdził) że Krolewskiemu Miastu Lublinowi *Columna nubis per diem, columna ignis per noctem*, Krzyż ten Nayświętszy. Procz iednák tego co twierdzę, znayduię przy dzisieyszym dniu Znalezienia N. Krzyża osobliwszą y cudowną moc Boską, w tym N. Krzyżu. Wiadomá Historyá ná początku Kazánia tego námieniona; iáko w Roku 1420. Krzyż ten Nayświętszy tu cudownie w Kościele nászym lokowany w Lublinie. Wiadomo y to, wiadomym Oyczystych naszych Kronik, iako Roku 1578. od Stefaná Batorego Krolá Polskiego, Koronny erygowany Trybunál, ktoremu w Lublinie *Vice-Regia* naznaczoná *Sedes*. Tu cud sprawiedliwego Sędziego BOGA; że tu gdzie się miałá uniwersálná całey Polski administrować sprawiedliwość po Bosku, znak swoy Boski
Matt. 20. cudną, mocą, wprzody BOG przesłał: *Signum Filii Hominis.*

Wielki honor uczynił BOG Moyżeszowi nad wszystkie sławnieyszy y wyższy godności, bo mu samego dał
Exod. 15. Bostwá partycypácyą: *Ecce constitui te Deum.* Moc ta, ktorą odebrál Moyżesz od BOGA, ná Sędziowskiey była ufundowaná jurysdykcyi, kiedy go ná gorze Synái exekutorem uczyniono Prawá; moc wielka Sędziemu Moyżeszowi daná, moc Boska, á nie gdzie indziey tylko ná Figurze Krzyża, y właśnie iákoby w samym Krzyżu. *Ipsæ tabulæ*
Petrus Damia. de Inv. S. Crucis. *quæ Dei digitto scriptæ sunt, Crucis Dominicæ prætulerunt Sacramentum: Denarius enim numerus per X literam, quæ Crucis exprimit speciem, designatur.* Krzyż według S. Hieronyma: *Crux facta est scala ascensionis in cælum.* Jeżeli kogo pryncypalnie ten gradus, tá święta wynośi drábina, to pewnie naywyżey, bo w samo Sędziow wynośi Niebo!
Deut. 33. BOG od Moyżesza názwany *Ascensor Cœli.* Sędziowie ná
Elias Cret. in Ps. 81. ziemi Vice-Bogowie. *Dii appellantur homines qui non humano modo ambulaverunt*, przy dalekim od wszelkiey kor-
Greg. Nyss. lib. de Beat. Orat. 6. rupcyi sumnieniu: *Puritas enim, & vitiorum affectorumq; vacuitas, & ab omni malo alienatio deitas est.* Przy Krzyżu y po Krzyżu wstępuią w Niebo: wstępuią doczesnie w nieśmiertel-

śmiertelną sławę, wiecznie wnieskończoną chwałę, cáły álbowiem sprawiedliwych; czyli też Sprawiedliwości pilnuiących regestr, wypisany ná Krzyżu. *Per Crucem homo in cathalogo justorum numeratur*: Czego álbowiem nigdy *S. August.* podłość nátury naszey, słabość, y nikczemność spodziewać się nie mogła, to Boska przez cudowną moc Krzyża uczyniłá wszechmocność, że ludzie ná ziemi, á osobliwie ci co świętą administruią sprawiedliwość, w regestrze mocy Boskiey partycypantow zapisani. *Ad id unum quod reliquum*
Cajet. Supr. 3. p. q. 1. a. 1. *erat, & inexcogitabile elevavit Creaturam, scilicet ad personalitatem divinam.* Dawny tego od S. Hieronyma w Krzyżu upatrzony, y wysławiony Prognostyk: *Crux est pro-*
Hier. in Psal. 31. *gnosticum & repertorium divinitatis.*

Z tákiemi znákami tak cudney mocy Boskiey przy znaku tym nayznacznieyszym w Oyczyźnie naszey N. Krzyża J. O. Trybunału Koronnego, JJ. WW. witam Sędziow. Nie subtelnym prawdá konceptem, *Non imperswasibilibus humanæ sapientiæ verbis*, nayfundamentálnieyszym iednák bo z Ewangeliczney wyiętym Xięgi peryodem, witam J. O. Trybunał: *Scimus quia à DEO venisti: nemo enim potest* *Joan. 3.* *hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit DEUS cum eo.* Boski to, y prawdziwie od BOGA Trybunál *Congregatio justorum*, bo w nim każdy J. W. Deputat Sędziá, słowy Dawida Krolá, ná tron Izráelu, od samego wybranego BOGA ná funkcyą Deputácką, elekcyą swoię stawić może: *Domini est assumptio nostra.* Zaprászał niegdy Chryzostom S. do Krzyza wszystkich w ten sposob: *Concurrite fidelissimæ nationes, Dominus enim noster, non in patibulum Crucis sed in Tribunal ascendit.* Tey bym y iá zażył expostulácyi, gdybym dziś nie widział iák przykładnym nábożeństwem ná ádoracyą N. Krzyża cały J. O. zgromádzony Trybunał. *Fidelissimæ nationes*: z tylu Prześwietnych Kapituł *proxima infulis capita*: z Woiewodztw, Ziem, y Powiatow, *Qui* *Claud.* *lectissimus Orbi sangvis erat*, wszyscy BOGU y Oyczyźnie wierni Synowie. *Fidelissimæ nationes.* Stało się przy Waszey JJ. WW. Panowie Funkcyi, zadosyć Moyżeszowi daney poradzie. *Provide Viros sapientes, & timentes DEUM, in quibus sit veritas.* Stało się mowię zadosyć bo o każdym J. W. J. O. Trybunału Deputácie rzetelną wyznáć trzeba prawdę. *Quisq; Vestrum est sapiens*, wysoko, przenikaią- *Exod. 28.*

cym ro-

cym rozumem, wiadomością Oyczystych praw. *Quisq; sapiens.* W zelozyi o honor Boski, o uszczerbek wiáry: *Timentes DEUM.* Dla tegoć owe expektatywy ktore przed przybyciem Pańskim do Lubliná, z utęsknieniem ná J.O czekáły Trybunál, właśnie tym się odzywáły głosem, ktory u Izaiásza Proroka słyszano: *Aperite portas, & ingredietur gens justa custodiens veritatem.* Wszystkie zatym, w Pańskich Osobách Waszych, zebrane, do tey *ultimæ instantiæ* Funkcyi qualitety wzwysz wyrażone pokazuią oczywiście, przynależytą Wam Boskiey mocy partycypácyą daną y ratyfikowaną przy Krzyżu, ktoryiest Boskiey spra-
Thimot. Antioch. wiedliwości tronem: *Crux locus proprius Divinæ sedis, supremæ Majestatis.*

Zapisano Jobowi kondycye do poznánia w sobie
Job. 40. mocy Boskiey, w ten modelusz: *Si habes brachium sicut DEUS, si voce simili tonas? circumda tibi decorem, & in sublime erigere, & esto gloriosus.* Nie szukam tych kondycyi, czyli znákow władzy Boskiey, między *vitæ & necis* arbitrami? Albowiem co o Uczniách Chrystusowych wiem z Ewangelii. *Dedit eis potestatem super omnia,* to y Waszey Jurysdykcyi przyznać JJ.WW. Sędziowie. Dałá Wam Oyczyzna te cztery naypryncypalnieysze rzeczy, od ktorych inne iáko od morza zrzodłá swoy dukt prowadzą, to iest dałá: *vitam, substantiam, honorem, & fidem publicam,* toć dała *potestatem super omnia:* Utrzymać tę moc śilnych ci wprawdzie barkow trzeba? Jednákże kiedy się J.O. Trybunále trzymać Krzyżá będziesz, wiedz o tym, że w ten czas masz cudowney mocy Boskiey uczesnictwo: *Habes brachium sicut DEUS:* Y przy rostrząśnieniu zawiłych w prawie intrygow, y przy ferowániu po Boskiu sentencyi, zapatrzywszy się ná Krzyż: *Habes brachium sicut DEUS, & simili voce tonas.* Wszakże Krzyż moc ramieniá Bo-
Luc. 1. skiego: *Fecit potentiam in brachio suo: Crux magna potentia*
Joã. Chrys. hom. 2. de Symb. *excelsa altitudo.*

Pisząc o przyiściu Chrystusowym Ambroży S. o tryumfalnych wspominá znakách, że ná ludzkich były wynie-
S. Ambr. Hom. de Adv. Xsti. sione bárkach: *Adventante Christo, erigebantur jam super humeros hominum Vexilla justitiæ, & insignia triumphorum.* Uważam iá te dzisiay znáki naypierwey w Herbownym *Jastrzębcu* Twoim J. W. y N. Mci Xięże PREZYDENCIE.

Widzę

Widzę w nim y ádoruię *Vexilla justitiæ & insignia triumphorum,* ktore *ab origine sua,* za Bolesława Chrobrego Roku 999. znacznie się bo tryumfalnie, Familii ná zaszczyt, Oyczyzny nieprzyiacielow ná starcie hardey głowy, od Przodka Domu wynálezione były, ázeby w nich CHRYSTUS, wiara, y Krzyż tryumfował. *Dum hostes inimici fidei & Christi Calvo monte præoccupato, superbo animo in Regios milites insultantes; advocabant enim maledicto tumultu certaturos dicendo; an haberent qui cum uno illorum pro Christo ipsorum DEO certamen iniret? Tunc ardore Fidei & gloria Nominis Christi, Accipitrin sol eis adinventis quibus equus in montem asperrimum fulciretur, agiliter concertantem invasit, compressit, tenuit, Regi deduxit.* Zostáły w nieśmiertelney sławie, y wiekow pamięci nie zatarte te tryumfalne znáki, bo zostały znáczne teraz znakiem N. Krzyża *in monte Calvo: vestigia non pressa leviter, ad exigui prædicationem temporis sed fixa ad memoriam omnium sempiternam.* Z tey korrelácyi Jastrzębca z Krzyżem, iák się znaczne błogosławieństwa Boskie Imieniowi zostáły, GEMBARTOW, naznáczone dobrze u wspomnianego wyżey Authora: *Hanc Familiam longe lateq; per Regnũ & Lithvaniam Dominus usq; in præsens benedicit, benedicatq;.* Błogosławił BOG Krzyżem swoim w ták wielu Antecessorách, ná pierwsze w Oyczyźnie wyniesionych godności, z ktorych od bliższych wspomnię wiekow. W roku 1589 GEMBART Opat Płocki, ná Synodzie Piotrkowskim, Wiary y Krzyża Chrystusowego sławny Zelant. Stániław GEMBART Stolnik Dobrzyński. Woyciech Łowczy Dobrzyński, w Roku 1648. Hektorowie Polscy, przy heroicznych czynách swoich *seræ posteritati* zaszczyczeni. Adam Łowczy Dobrzyński, Deputát ná Trybunał Koronny Roku 1693. ná Parlámencie Koronnym *Veteris vestigia recti* potomnym zostáwił wiekom. Poszedłbym b tym dáley szladem, ktory *maximorũ meritorum* tego Prześwietnego Domu zostáwili *Fascibus insignes Viri,* Ale mi się dosyć zapatrzyć ná *Jastrzębca,* ktory wyżey iak *super pennas ventorum* wynośi w Pańskiey Osobie Twoiey J.W. y N.Mći Xięże PREZYDENCIE, *Vexilla Justitiæ, & insignia triumphorum.* Kiedyś zasiádł Prezydenckiey godności maiestat, zgodne, o Herbownym Two-

Okolski Mgr O.P. Orb. Pol. Tom. 1.

Cicero.

Okolski ibidem.

Psal. 17.

im *Ja-*

Job 39. im *Jastrzębcu* słychać było sławy rezony, że *in arduis ponet nidum suum*, właśnie iákby to ná Krzyżu. Jákosz tákiego się Prezydencká doczekáła godność, ktory *per cursum ætatis*, zawsze *in arduis & per ardua:* *Virum ætate & gloria mirabilem, & magni decoris habitudine: Virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum moribus, & eloquio decorum, & qui à puero in virtutibus exercitatus.* Prorokował Maláchiász za czasow swoich, o wschodzie Spráwiedliwości Słońca pełnymi taiemnic słowy: *Orietur Sol justitiæ & sanitas in pennis ejus.* Kiedyż proszę kto widział z skrzydłámi słońce? Odpowiem zaraz ná trudność, że w ten czas kiedy spráwiedliwości Słońce stanęło na Krzyżu, ktorego dwá boki iák dwa skrzydłá to Nayiaśnieysze Słońce, iáśnieyszym uczyniły? *Post Crucem res CHRISTI clariores: CHRISTUS Crucis brachiis tanquam alis se ad gloriam Corporis sui evexit.* Przy Krzyżowych prawie fatygach y pracach Twoich J.W. y N. Mći Xżę Prezydencie, wylatuiąc ná Krzyż Domowy *Jastrzębiec*, niesie ná swoich skrzydłách wszystkim spráwiedliwości pacyentom pożądáne zdrowie; *Sanitas in pennis ejus.* A czemuż nie mam twierdzić, że kiedy w ręku Twoich *gratia sanitatum*, masz przy Prezydenckiey Godności, masz przy swoim w podkowie Krzyżu moc ramieniá Boskiego *Habes brachium sicut DEUS.* Procz tego, że to iest Domowy zaszczyt wielkiego Imienia Twoiego Krzyż. Dzisiáy osobliwym dlá mnie szczęściem do Pańskich rąk y serca oddány zostáie, á oddány ná wiązanie. Nie może się godnieyszy ALEXANDROWI dostać y oddać prezent, iako Krzyż! Nie może dlá Krzyża zgodnieysze ználeść mieysce, iak ALEXANDRA serce. Skarb ten ktorego szacunek náylepiey wiedział CHRYSTUS, w Uczniow sercach depozytował. *Thesaurum Crucis suæ Discipulorum commisit cordibus.* Tenże sam skarb w Pańskim Twoim lokuię sercu, bo to dlá niego náyzácnieysze *reclinatorium*, z przydaniem przy głębokiey submissyi należytego *Votum*: Ażeby ten Nayświętszy Krzyż od Prezydenckiego Krzyża do naypierwszey Godności w Oyczyźnie nászey zaszczyconey Krzyżami przodkował y doprowadził. *Intende, prospere, procede & regna, propter veritatem, mansvetudinem, & justitiam.*

2.Mach.15

Mal. 4.

S. Ambr.

1.Cor. 12.

S. Joan. Ch. hom. in c. 20. Matth.

Psal. 44.

Przy

Przy Tobie J. W. Mci Panie Kásztelanie Kamieniecki, Pułkowniku Woysk J.K.Mći y Rzeczypospolitey, Trybunału Koronnego Marszałku, *Vexilla triumphorum, Vexilla justitiæ*, bo trzymasz w ręku swoich *Virgam justitiæ, Virgam directionis*, właśnie iakby Krzyż: *Profecto Crux fuit Virga virtutis, in qua Dominus virtutum viriliter pugnavit, & vicit.* Masz nie tylko w Imieniu MICHAŁA *Vexilla triumphorum*, lecz przy tym y w Wielkich Antenátach swoich z samym w Niebie Kroluiącym z BOGIEM, S. Stanisławie Kostce, tak gorney chwáły koniunkcyą.

Petr. Dam. serm. 1. de Cruce.

Clari propago Stemmatis
Divo propinque sangvini, sangvis
Cognata KOSTCÆ gloria.

Kanon Epod. Od. 13.

Chwały ktorą licznie Senátorskie zagęściły purpury, szczęśliwa w Pańskiey Osobie Twoiey J. W. Marszałku Sukcessyá: Poprzedzili tylko do niey przed setnemi wieki, wiekámi żyć godni, iák żyią w nieśmiertelney sławie, sławni nie tylko Oyczyźnie, ále y postronnym Narodom ŁOSIOWIE.

Quo non rumore Minervæ
ŁOSSINIUS penetraret amor?
Per cunctos iit ille gradus.

Władysław ŁOS po przepędzonym w Mársowym Obozie długo życiu, po zebranych Kawálerską ręką w Chocimskich y Ukráińskich batáliách tryumfalnych laurach, za nieoszacowane fatygi w Senátorskim spoczął Krześle, Woiewodztwa Pomorskiego, Roku 1685. Jan Łoś Stárosta Zmudzki, wielki z Imieniá swoiego Syn Oyczyzny, ná tę sobie zarobił sławę, że był praw Oyczystych żwáwym Obrońcą. Mikołay Łoś Woiewoda Podláski, ten ma dość znákomity Cnoty swoiey Pánegiryk: *Schismaticorum fidei profligator super aspidem & basiliscum schismaticum, soleato pede triumphaliter incessit, dum blasphema in Crucifixum ora, Crucibus Gentilitiis in Cruces egit.* Podobny temu zelant Krzyża, podobnego godzien Pánegiryku Stanisław Łoś Biskup Zmudzki. Ludwik Łoś Opat Peplińskí, po dwákroć od Maiestátu *in Negotio Prussico Legatus* pokazał skutkiem, iak *ad maxima nati* ŁOSIOWIE; kiedy Pańskie według myśli uspokoił *desideria.* Stánisław Łoś w krwawey pod Gryn-

waldem

waldem expedycyi. Przybyſław Łoś Wielki Hetman, ták wielkie Imieniowi ſwoiemu *decora zoſtawili*, iákich *nec ventura ſilebit ætas, nec ignota rapiet, ſub nube vetuſtas.* Niemogę ſię odważyć *inexperto calamo* kalkulować wſzyſtkich, bo by to była oczywiſtá ſłabych ſił moich prezumpcyá! Wſzyſtkie w Pańſkiey Twoiey Oſobie J.W. Marſzáłku zebrane, iedyną nam tylko zoſtawuią admiracyą, y tą do powinney ſiebie pociągaią adoracyi. Pociągaią y do tey expreſſyi, że za mocne dzwigánie Krzyża przy Marſzáłkowſkiey funkcyi, Krzyż Nayświętſzy, do náypierwſzych będzie przodkował, y doprowadzał godności. *Anteibit faciem tuam juſtitia Tua, & gloria Domini colliget Te.* *Iſaiæ 58.*

JJ. WW. *Maximorum Nominum Utriuſq; Collegii* DEPUTATOW, *maxima* w Oyczyźnie *merita*, wielkie wielkich Imion Zaſzczyty, tę prawdą ná mnie wkładáią obligácyą, ázeby dyſtyngwowane z oſobná każdemu zapiſywać chwały, wyznáć iednák muſzę, że to ieſt *ſæculorum opus*, á nie ná ſzczupłych foliáłach *Faſcibus inſignes*, w krotkich ſłow mieścić wſpomnieniu.

Claud.

Singula complecti cuperem ſed denſior inſtat
Geſtorum ſeries, laudumq; ſequentibus undis
Obruimur.

Złotych uſt zatym zażywam Złotouſtego Doktora, że to ieſt Waſza JJ.WW. Panowie nayznaczniey ſza chwała, każdego z oſobná Imieniá nieśmiertelny zaſzczyt bydź mocy Boſkiey przy Sędziowſkiey powádze Partycypantámi przy Krzyżu, ktorą Wam ſam CHRYSTUS oddáł: Jakby do każdego z oſobná J.W. Deputata, y do Was *perpetui Dictatores legum*, y onych pilni *manutentores*, WW. Prześwietnego *maximis meritis Notiſſimi* Ziemſtwa Lubelſkiego Urzędnicy: *Volo inquit ut in Cruce poſſint meam omnes invenire virtutem.* To to chwałá mieć ztąd mocy y władzy ſwoiey uczeſnictwo, gdzie głowa chwáły, gdźie początek błogoſławieńſtwa, gdzie Koroná *Gloria noſtra, caput & origo beatitudinis Crux eſt.* Możecie zatym ſłowy Doktora Narodow moc ſobie od CHRYSTUSA daną, w mocy chwáłę z miniſterium ſwego ſławić. *Gratias ago ei qui me confortavit Chriſto JESU Domino noſtro, quia fidelem me exiſtinavit ponens in Miniſterio.*

Chriſoſt. Tom. 3.

Idem hom. 5ta. ſuper Matt.

Nale-

Należyſz do Krzyża y Krzyżowey chwały J.O. Trybunáłu Koronnego Lubelſkiego Wyborze *Nobilitatis Polonæ* Prześwietná Paleſtro, bo y Wy Wſzyſcy przy mocnym praw utrzymaniu Oyczyſtych. *In ſuſtentatione Dei ad oſtenſionem juſtitiæ ejus in hoc tempore.* Zaczym mieycie ſię do tey chwały bierzcie do Krzyża: *Levemus hoc ſignũ in humeris noſtris, victoriarum Vexilla portemus.* *Rom. 3.*

Dokończam potrzebną dlá nas wſzyſtkich refleXyą. Moc cudowná w Nayświętſzym JEZUSOWYM Krzyżu znáczny pokazáła ſkutek, kiedy czego ſam Zbawiciel niewymogł ná zakamieniáłych ſercach cudami, Krzyż to náyoſobliwſze uczynił, że zatwardziáłe w złości ſkruſzył ſercá. *Revertebantur percutientes pectora ſua: totum hoc fecit Crux, quod non fecerunt miracula CHRISTI* Pátrzemy częſto ná ten Krzyż Náyświętſzy Krwią JEZUSOWA zlany, á czemuſz twarde nád kamień w złościách y zaciętym uporze ſercá ſię naſze żálem za grzechy nie kruſzą? Topić ſię we łzach ſwoich będźiemy ná owym oſtátnim nayſtraſznieyſzym Sędziego BOGA Trybunále, kiedy ten N. Krzyż obáczemy; *Tunc parebit ſignum Filii hominis, tunc plangent omnes tribus terræ;* ále te łzy, (ieżeli teráż na poprawę nie będą życiá) na zálanie [uchoway nas Ukrzyżowány ZBAWICIELU od niego] piekielnego ogniá niepomogą! Niechże teraz Ukrzyżowany JEZU, przez cudowną moc Nayświętſzego Twoiego KRZYZA zmocnimy ſię w dobrym życiu, áżeby kiedy ná ſwoy oſtatni Sąd z Krzyżem przyidzieſz; my w Krzyżu nie znák zatraceniá ná wieki, ále nieſkończoną ſobie náznaczoną poználi chwáłę, á ztąd y Twoiá Nayświętſzy ZBAWICIELU, y Krzyża niech będzie ná wieki Chwáła. *Cum ipſa veniet, cum ipſa ſecundam glorioſam præſentiam ſuum facit, ideo glorioſam Crucem nuncupavi.* *S. Auguſt.*

Joã. Chryſ.

A
M ✠ E
N.

IMPRI-

IMPRIMATUR.

ALEXANDER á Trembin TREMBINSKI, J.U.D. Canonicus Archicathedralis Metropolitanus Leopoliensis, Præpositus Cathedralis, & Officialis Generalis Chelmensis, Archidiaconus Lublinēsis, Librorum Delegatus Censor.

mpp.

10,000